USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU (EU) 2020/1927

ze dne 14. května 2020

obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Agentury Evropské unie pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva (eu-LISA) (před 11. prosincem 2018: Evropská agentura pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva) na rozpočtový rok 2018

EVROPSKÝ PARLAMENT,

— s ohledem na své rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Agentury Evropské unie pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva (eu-LISA) na rozpočtový rok 2018,

— s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,

— s ohledem na stanovisko Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci,

— s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0053/2020),

A. vzhledem k tomu, že podle výkazu příjmů a výdajů [1] Agentury Evropské unie pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva (eu-LISA) (dále jen „agentura“) činil konečný rozpočet na rozpočtový rok 2018 celkem 205 657 227 EUR, což představuje oproti roku 2017 výrazné zvýšení o 32 %; vzhledem k tomu, že toto zvýšení souviselo s dodatečnými úkoly a s posílením mandátu agentury; vzhledem k tomu, že rozpočet agentury se odvíjí převážně od rozpočtu Unie [2];

B. vzhledem k tomu, že Účetní dvůr ve své zprávě o ověření roční účetní závěrky agentury za rozpočtový rok 2018 (dále jen „zpráva Účetního dvora“) uvádí, že získal přiměřenou jistotu, že roční účetní závěrka agentury je spolehlivá a uskutečněné operace jsou legální a správné;

Rozpočtové a finanční řízení

1. konstatuje, že výsledkem úsilí zaměřeného na monitorování rozpočtu během rozpočtového roku 2018 byla míra plnění rozpočtu 75,18 %; bere na vědomí, že nízká míra plnění je důsledkem zbývajících závazků, zejména v souvislosti s provozními výdaji, které jsou podmíněny přijetím příslušného právního základu; dále konstatuje, že míra čerpání prostředků na platby dosáhla 94,08 %, což představuje nárůst o 2,55 % ve srovnání s rokem 2017;

2. bere na vědomí, že poté, co došlo ke značnému zpoždění, dosáhla podle poslední schválené zprávy o pokroku prací z dubna 2018 míra dokončení stavebních prací na novém pracovišti agentury ve Štrasburku 88,17 % a že agentura chrání své finanční zájmy zárukou za splnění ve výši 1,2 milionu EUR; bere na vědomí, že agentura podala dne 15. května 2018 a 15. února 2019 žalobní odpovědi u soudu prvního stupně ve Štrasburku, a rovněž, že rozhodnutí tohoto soudu nebylo dosud vydáno; dále bere na vědomí, že v dubnu 2019 bylo obnoveno jednání o dosažení mimosoudního vyrovnání; žádá agenturu, aby orgán příslušný pro udělení absolutoria bezodkladně informovala, pokud bude dosaženo mimosoudního vyrovnání nebo jakmile soud prvního stupně vydá rozsudek;

3. se znepokojením bere na vědomí, že podle zprávy Účetního dvora bylo plnění rozpočtu agentury oproti plánu nižší kvůli pozdnímu přijetí nebo vstupu v platnost právních aktů (záležitost, která byla mimo kontrolu agentury), což ovlivnilo vývoj stávajících i nových systémů; konstatuje, že v reakci na tuto situaci agentura vrátila Komisi 74 000 000 EUR v prostředcích na platby a do dalšího roku převedla 49 000 000 EUR v prostředcích na závazky, čímž zpochybnila předpoklady učiněné při plánování, které jsou obsaženy v legislativních finančních

[1] Úř. věst. C 120, 29.3.2019, s. 161.
[2] Úř. věst. C 120, 29.3.2019, s. 163.

výkazech vypracovaných Komisí; zdůrazňuje, že zápis rozpočtových prostředků do odhlasovaného rozpočtu agentury pro doposud nepřijaté právní akty přináší velká rizika pro řádné finanční řízení; žádá Komisi, aby spolu s agenturou lépe sladila plánování rozpočtu s načasováním přijetí nebo vstupu v platnost právních aktů;

Výkonnost

4. vítá soustavnou spolupráci agentury s dalšími agenturami Unie a posílený mandát, jenž vznikl na základě vstupu v platnost nařízení (EU) 2018/1726 ([3]) v prosinci 2018 a jenž přinese nové příležitosti k posílení spolupráce, poskytování proaktivního poradenství a poskytnutí další podpory a pomoci Komisi, členským státům a jiným agenturám působícím v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí, jakož i k užší spolupráci s mezinárodními organizacemi;

5. bere na vědomí možný vývoj centralizovaného směrovače pro výměnu předběžných informací o cestujících a informací týkajících se jmenné evidence cestujících mezi členskými státy; konstatuje, že použití těchto informací při kontrolách využívajících rozsáhlé informační systémy bylo navrženo jako prvek interoperability budoucího zájmu; dále bere na vědomí související studii proveditelnosti, kterou vypracovala Komise v období od dubna 2018 do ledna 2019;

6. s ohledem na zjištění a připomínky orgánu příslušného pro udělení absolutoria z roku 2018 konstatuje, že agentura spravuje tři oddělené, neintegrované rozsáhlé informační systémy v souladu s příslušnými právními nástroji, jimiž se tyto systémy řídí, a že skutečnost, že tyto systémy byly vybudovány odděleně a neintegrovaným způsobem, byla výsledkem různých časových rozvrhů vývoje a omezení vyplývajících z těchto právních rámců; bere na vědomí, že agentura uznává, že takový přístup není udržitelný ani efektivní z provozního či rozpočtového hlediska; vítá skutečnost, že agentura již zahájila iniciativu k zefektivnění architektury a designu systému, přičemž hlavní hnací silou je zde iniciativa Komise týkající se interoperability; vybízí agenturu, aby dále prozkoumala možnosti zavedení společných postupů a sdílených systémů;

7. připomíná – především vzhledem ke skutečnosti, že se tato agentura zabývá interoperabilitou citlivých údajů – význam služeb v oblasti správy a zpracovávání údajů a domnívá se, že je nutné tyto služby provádět interně; zdůrazňuje v tomto ohledu význam ochrany a důvěrnosti takovýchto údajů a upozorňuje na potenciální rizika, s nimiž je stávající systém externího řízení služeb IT spojen;

8. vítá novou organizační strukturu, kterou agentura zavedla k posílení kapacit potřebných pro provozní plánování a související zadávání zakázek, včetně poskytování právních a technických vstupů, avšak žádá, aby nadále usilovala o zajištění souladu s předpisy pro zadávání zakázek a o poskytování přesnějších zpráv; bere na vědomí připomínku Účetního dvora, že by agentura mohla zvážit využití metodiky Mezinárodní skupiny uživatelů funkčních bodů (International Function Point Users Group), což je standardní metodika pro stanovování cen za vývojářské služby;

9. vítá pokrok, jehož bylo dosaženo při realizaci doporučení Účetního dvora z předchozích let; konstatuje však, že agentura stále nezveřejňuje oznámení o volných pracovních místech na internetových stránkách Evropského úřadu pro výběr personálu (EPSO); vyzývá proto agenturu, aby učinila kroky k zajištění jejich zveřejňování na stránkách EPSO;

10. bere na vědomí, že v souvislosti s postupy elektronického zadávání zakázek zavedla agentura u některých postupů elektronickou fakturaci a elektronická zadávací řízení, konstatuje však, že zavádění elektronického podávání nabídek stále probíhá;

11. zdůrazňuje, že je důležité rozčleňovat údaje týkající se žen a mužů, aby bylo možné analyzovat vývoj genderové vyváženosti mezi zaměstnanci agentury a v jejích řídicích orgánech;

Personální politika

12. se znepokojením bere na vědomí, že ke dni 31. prosince 2018 byl plán pracovních míst naplněn pouze z 89,71 %, přičemž ze 136 dočasných pracovníků schválených v rámci rozpočtu Unie (ve srovnání se 131 schválenými místy v roce 2017) jich bylo jmenováno 122; konstatuje, že v roce 2018 pro agenturu vedle toho pracovalo 31 smluvních zaměstnanců a 9 vyslaných národních odborníků; vítá odpověď agentury, že tuto míru plnění lze připsat pozdnímu přijetí právních aktů, a naléhavě vyzývá agenturu, aby podávala zprávy o budoucím pokroku;

13. se znepokojením bere na vědomí, že genderové zastoupení ve správní radě není vyvážené (40 mužů a 6 žen);

([3]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1726 ze dne 14. listopadu 2018 o Agentuře Evropské unie pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva (eu-LISA) a o změně nařízení (ES) č. 1987/2006 a rozhodnutí Rady 2007/533/SVV a zrušení nařízení (EU) č. 1077/2011 (Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 99).

14. s ohledem na zjištění a připomínky orgánu příslušného pro udělení absolutoria z roku 2018 konstatuje, že agentura uznává, že z nízkého počtu zaměstnanců vyplývají značná rizika pro kontinuitu jejích činností; zdůrazňuje, že agentura ve svých programových dokumentech žádá o další zaměstnance; uznává, že takové zvýšení počtu zaměstnanců podléhá souhlasu Parlamentu a Rady a že se agentura pokouší uvedená rizika zmírňovat stanovením nových priorit v oblasti svých úkolů a rychlým přijímacím řízením; poukazuje na to, že současná praxe přijímání potřebných zaměstnanců pro provádění právních aktů až poté, co daný právní akt vstoupí v platnost, znamená spoléhání se na stávající zaměstnance, že učiní přípravná opatření k jeho provedení, což klade vysoké nároky na kapacity základního týmu agentury, a tudíž představuje riziko, že tím bude dotčena výkonnost agentury při plnění jejích každodenních úkolů; vyzývá Komisi, aby umožnila některé zaměstnance, s nimiž se počítá v návrhu určitého právního aktu, přijímat s předstihem, aby se agentura mohla na provádění tohoto právního aktu účinně připravit;

15. konstatuje, že podle zprávy Účetního dvora se výběrová komise agentury v jednom konkrétním výběrovém řízení odchýlila od zveřejněného oznámení o volném pracovním místě a zvýšila minimální bodové hodnocení nutné pro umístění uchazečů na rezervní seznam, čímž utrpěla transparentnost řízení; na základě odpovědi agentury bere na vědomí její závazek, že znění budoucích zveřejněných oznámení o volných pracovních místech bude přesnější; vítá skutečnost, že agentura okamžitě upravila svůj postup, pokud jde o probíhající řízení, a že pokyny k náborovým řízením budou zahrnovat zásadu, že by minimální počet bodů pro zařazení na rezervní seznam měl být stanoven předem; vyzývá agenturu, aby zajistila dodržování zveřejněných výběrových kritérií;

16. bere na vědomí, že v březnu 2018 přijala správní rada agentury novou organizační strukturu v očekávání růstu agentury, a to kvůli rozšíření úkolů po přijetí nových právních aktů a zvýšení počtu zaměstnanců, kteří byli agentuře v této souvislosti přiděleni; bere na vědomí, že agentura do konce roku 2020 téměř zdvojnásobí počet svých zaměstnanců a že do konce roku 2019 měla být v plné míře zahájena její reorganizace;

Zadávání zakázek

17. se znepokojením konstatuje, že podle zprávy Účetního dvora byly dvě kontrolované platby za poskytnutí „nápravné údržby funkčního stavu Schengenského informačního systému“ částečně nesprávné, neboť agentura změnou jedné zvláštní smlouvy zvýšila měsíční poplatky za údržbu, aniž by změnila rámcovou smlouvu o nápravné údržbě tak, aby bylo takové zvýšení možné, a následně po konci platnosti uvedené rámcové smlouvy tuto smlouvu o 1,5 měsíce prodloužila; zdůrazňuje, že dodatečná platba za měsíční údržbu a platba za údržbu po konci platnosti rámcové smlouvy jsou částečně v rozporu s předpisy; bere na vědomí odpověď agentury, že zpoždění nastalá při zveřejnění výzvy týkající se navazující rámcové smlouvy a dodatečné kroky podniknuté v průběhu zadávacího řízení vedly k nutnosti zabezpečit v souladu s právními závazky agentury nepřetržitou údržbu Schengenského informačního systému a že dosud neskončil proces dokončování souboru kontrolních seznamů a šablon pro zadávací řízení a vytváření kapacit potřebných k podpoře plánování provozních činností a souvisejícího zadávání zakázek; žádá agenturu, aby zajistila dodržování ustanovení o zadávání veřejných zakázek;

18. dále konstatuje, že podle zprávy Účetního dvora se vzorec, který byl stanoven v zadávací dokumentaci k rámcové smlouvě o nápravné údržbě k určení nejlepší kvality, lišil od vzorce, který byl sdělen uchazečům v dokumentu s otázkami a odpověďmi, a že byly odhaleny další nedostatky v souvislosti s kvalitou, úplností a soudržností poskytnutých informací; bere na vědomí, že agentura uznala, že je třeba zlepšit a dokumentovat kontroly souladu a srovnatelnosti mezi plánováním nabídkových řízení a skutečnými smlouvami, aby bylo možné provést hodnocení ex post (jež v současné době není v rámci procesu zadávání zakázek využíváno kvůli nedostatku lidských zdrojů); vyzývá agenturu, aby posílila vnitřní kontrolu související se zadáváním zakázek;

19. se znepokojením konstatuje, že podle zprávy Účetního dvora přidělila agentura zakázku na poskytování telekomunikačních služeb jedinému hospodářskému subjektu, který předložil nabídku, přičemž hodnota udělené zakázky činila 144 000 EUR, což odpovídá hodnotě zveřejněné v původním oznámení o zakázce; konstatuje však, že uchazeč předložil finanční nabídku pouze ve výši 45 700 EUR, takže byla přidělena zakázka v hodnotě přesahující nabídku, což není v souladu s pravidly pro zadávání veřejných zakázek; bere na vědomí odpověď agentury, že finanční nabídka byla zamýšlena jako pouhý nezávazný scénář pro účely vyhodnocení nabídek a reálné měsíční platby jsou založeny na skutečném poskytování služeb podle původně nabídnutých jednotkových cen; žádá agenturu, aby neudělovala zakázky v cenách vyšších, než jsou nabídky uchazečů;

20. konstatuje, že agentura prodloužila trvání přímé smlouvy na poskytování služeb ostrahy a recepčních služeb z původních čtyř na šest let a zvýšila hodnotu smlouvy o 73 % (což není v souladu s finančním nařízením), a platby uhrazené po uplynutí původního období jsou tudíž v rozporu s předpisy; bere na vědomí odpověď agentury, že k této situaci došlo za výjimečných okolností, které byly včas oznámeny a analyzovány v registru výjimek; uznává, že byla učiněna rozhodnutí pro zajištění nepřetržitého poskytování bezpečnostních služeb; žádá agenturu, aby zajistila dodržování předpisů pro zadávání veřejných zakázek;

21. vítá skutečnost, že, s ohledem na připomínky a zjištění orgánu příslušného pro udělení absolutoria týkající se rozsáhlého využívání externích dodavatelů pro vývoj a provozní řízení informačních systémů, agentura pracuje na strategii zajišťování zdrojů, aby zajistila co nejlepší využití vlastních zdrojů; zdůrazňuje skutečnost, že Účetní dvůr zjistil, že mezi agenturami existuje horizontální trend najímat externí pracovníky pro poradenské služby v oblasti IT; zdůrazňuje, že závislost agentury na náboru externích pracovníků v této oblasti je třeba naléhavě řešit; uznává však, že rozhodnutí o přidělení dostatečných personálních zdrojů náleží jako rozpočtovým orgánům Parlamentu a Radě;

22. naléhavě žádá agenturu, aby hledala možnosti sdílení zdrojů s jinými agenturami s podobnou činností v případě úkolů, které se překrývají; vybízí agenturu, aby začala hledat způsoby, jak sdílet neodborné pracovníky v oblastech, jako jsou IKT a účetnictví, zejména se Sdružením evropských regulačních orgánů v oblasti elektronických komunikací se sídlem v Rize a s Evropskou agenturou pro chemické látky se sídlem v Helsinkách;

Prevence a řešení střetů zájmů a transparentnost

23. s uspokojením bere na vědomí, že v listopadu 2018 agentura dokončila provádění nových pravidel pro prevenci a řízení střetů zájmů pro členy správní rady a poradních skupin, která zahrnují každoroční předkládání prohlášení o zájmech a posouzení těchto prohlášení předsedy správní rady a příslušných poradních skupin za (případné) podpory agentury; vítá přijetí nového modelu prohlášení o zájmech a následné zveřejnění těchto prohlášení na internetových stránkách agentury; konstatuje, že agentura také zavedla pravidla pro prevenci a řízení střetů zájmů pro zaměstnance; konstatuje, že v roce 2018 předložili prohlášení o zájmech všichni zaměstnanci, přičemž ve 31 z těchto prohlášení (což odpovídá 20 % zaměstnanců) byly uvedeny informace o zájmech, jež byly posouzeny přímými nadřízenými, a u třech zaměstnanců (2 % zaměstnanců) byla přijata opatření ke zmírnění rizika možného střetu zájmů; lituje však, že nový model prohlášení o zájmech není uplatňován i na výkonné vedení; s politováním bere na vědomí, že v případě výkonného ředitele je k dispozici pouze prohlášení o nepřítomnosti střetu zájmů; bere na vědomí, že v červnu 2018 přijala správní rada rozhodnutí agentury o pokynech pro oznamování; konstatuje, že podle odpovědi agentury neexistuje žádná zákonná povinnost zveřejňovat životopisy členů její správní rady; v tomto ohledu zdůrazňuje, že agentury Unie by měly jít příkladem, pokud jde o transparentnost, a vyzývá členy správní rady, aby zveřejnili své životopisy na internetových stránkách agentury;

Vnitřní kontrola

24. s ohledem na připomínky a zjištění orgánu příslušného pro udělení absolutoria týkající se otevřených auditních doporučení konstatuje, že míra plnění akčních plánů zavedených na základě různých doporučení auditu měla v roce 2018 sestupnou tendenci a že agentura začátkem roku 2019 přijala a zavedla revidovaný rámec vnitřní kontroly; konstatuje, že útvar interního auditu zavedl strategický plán auditu na období 2019–2021, jenž je založen na výsledcích hodnocení rizik z února 2018 provedeném v ústředí v Tallinnu i na technickém pracovišti ve Štrasburku a pokrývá hlavní správní a provozní procesy agentury; vyzývá agenturu, aby o provedení auditních doporučení informovala orgán příslušný k udělení absolutoria;

Další připomínky

25. s ohledem na připomínky a zjištění orgánu příslušného pro udělení absolutoria týkající se zpoždění rekonstrukce provozního pracoviště agentury ve Štrasburku a výstavby nového ústředí v Tallinnu konstatuje, že estonská vláda dokončila projekt rekonstrukce ústředí v souladu s původním plánem a agentura se v červenci 2018 přestěhovala do svých stálých prostor; konstatuje, že rekonstrukce na provozním pracovišti ve Štrasburku byla smluvně dokončena v červnu 2018, že zpoždění bylo zapříčiněno změnami návrhu, které byly dohodnuty s dodavatelem, a že agentura úzce spolupracuje s dodavatelem na nápravě zjištěných technických neefektivností a na pokroku ve schvalování prací;

26. vyzývá agenturu, aby se zaměřila na šíření výsledků svého výzkumu mezi veřejností a aby s veřejností komunikovala prostřednictvím sociálních sítí a dalších médií;

27. pokud jde o další připomínky, které jsou připojeny k rozhodnutí o udělení absolutoria a jsou horizontální povahy, odkazuje na své usnesení ze dne 14. května 2020 ([4]) o výkonnosti, finančním řízení a kontrole agentur.

([4]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0121.